

Průvodce dědickým řízením pro občany Ukrajiny žijící v Praze

Особливості оформлення спадщини громадянами України, які проживають у Празі

Popis faktických okolností případu:

Občan Ukrajiny pobývá na území České republiky s manželkou, občankou Ukrajiny, a svým nezletilým synem, který je rovněž občanem Ukrajiny.

Na území České republiky měl manžel udělený trvalý pobyt a manželka s dítětem mají povolený dlouhodobý pobyt za účelem sloučení rodiny (tzn. biometrický průkaz, jedná se o pobyt delší než 90 dnů).

Manžel (dále jen „zůstavitel“) zemřel na Ukrajině, ovšem v době své smrti byl státním občanem Ukrajiny a měl na území České republiky obvyklý pobyt.

Na území ČR měl zůstavitel veškerý svůj movitý majetek: cenné papíry a peníze na bankovních účtech. Na území Ukrajiny zůstavitel nevlastnil jiný movitý majetek.

Опис фактичних обставин справи:

Громадянин України проживає на території Чеської Республіки з дружиною, громадянкою України, та своїм неповнолітнім сином, який також є громадянином України.

На території Чеської Республіки чоловік мав дозвіл на постійне місце проживання а дружина з дитиною дозвіл на довгострокове проживання з метою воз'єднання сім'ї, тобто біометрична картка яка дозволяє перебування понад 90 днів.

Чоловік (далі «спадкодавець») помер в Україні. На момент смерті спадкодавець був громадянином України але мав фактичне місце проживання на території Чеської Республіки.

На території Чеської Республіки спадкодавець мав усе своє рухоме майно: цінні папери та гроші на банківських рахунках. На території України спадкодавець не мав іншого рухомого майна.

Dotaz: Orgán kterého státu je příslušný k zahájení dědického řízení?

Odpověď: Notář, který působí na území České republiky a byl ustanovený příslušným soudem jako soudní komisař k projednání dědictví po zůstaviteli.

V souladu s čl. 41 odst. 1 a 3 smlouvy o právní pomoci mají pravomoc k projednání dědictví u movitého majetku justiční orgány té smluvní strany, jejímž občanem byl zůstavitel v době úmrtí, s výjimkou případů, kdy je veškerý movitý majetek zůstavitele, který byl občanem Ukrajiny, na území České republiky.

Proto pravomoc projednat dědictví, v případě, že s tím všichni známí dědicové souhlasí, má orgán České republiky.

Запитання: Який орган буде компетентним (підсудним) для відкриття спадщини ?

Відповідь: Спадкова справа заводиться нотаріусом Чеської Республіки, який був призначений відповідним судом Чеської Республіки як судовий комісар для розгляду спадкової справи.

Відповідно до ст. 41 п. 1 і 3 договору про правову допомогу, спадкові справи щодо рухомого майна належать до компетенції органів юстиції тієї договірної сторони, громадянином якої був спадкодавець на час смерті, крім випадку, коли **все рухоме майно**, яке залишилось після смерті спадкодавця - громадянина однієї договірної сторони, **знаходиться на території другої договірної сторони**, то на прохання будь-якого спадкоємця чи іншої особи, яка має права або претензії до спадщини, компетентним може бути орган юстиції останньої, якщо з цим **погодяться всі відомі спадкоємці**.

У вищевказаному випадку все рухоме майно спадкодавця, який був громадянином України, знаходилось на території Чеської Республіки і всі відомі спадкоємці погодились з розглядом спадкової справи органом Чеської Республіки.

Dotaz: Podle práva kterého státu bude vypořádáno dědictví?

Odpověď: V souladu s čl. 38 smlouvy o právní pomoci se dědické právní poměry ohledně movitého majetku řídí právním řádem té smluvní strany, jejímž občanem byl zůstavitel v době úmrtí, tedy právním řádem Ukrajiny.

Запитання: Законодавством якої країни будуть регулюватись правовідносини при успадкуванні рухомого майна?

Відповідь: Відповідно до ст. 38 договору про правову допомогу, правовідносини при успадкуванні рухомого майна регулюються законодавством тієї договірної сторони, громадянином якої був спадкодавець на час смерті, тобто в даному випадку законодавством України.

Dotaz: Co bude prvním úkonem ve věci?

Odpověď: Manželka a nezletilé dítě jakožto dědicové ze zákona obdrží od českého notáře předvolání k sepsání protokolu o předběžném šetření.

Pro nezletilé dítě notář ustanoví opatrovníka z řad advokátů nebo osobu z blízkého okolí, zejména příbuzného či rodinného přítele (tzv. osobu blízkou), která mluví česky a s ustanovením souhlasí.

Dědicové jsou povinni dostavit se k sepsání protokolu o předběžném šetření a předložit notáři následující doklady:

- data narození a přesné adresy manželky a potomků zůstavitele, sourozenců, ev. i rodičů
- oddací list
- závěť nebo listinu o vydědění, pokud je máte
- doklady o nemovitostech zůstavitele a jeho manželky (tj. listiny, na základě kterých zůstavitel nemovitý majetek nabyt, není třeba předkládat výpisy z katastru nemovitostí)
- doklady o členství v bytovém družstvu (evidenční list, nájemní smlouvu)
- vkladní knížky a výpisy z účtů (i staršího data) zůstavitele a jeho manželky, příp. též doklady o stavebním spoření, penzijním připojištění a cenných papírech
- velké technické průkazy motorových a přípojných vozidel zůstavitele a jeho manželky
- doklady o pohledávkách a dluzích zůstavitele a jeho manželky
- doklady o nákladech pohřbu (zejm. fakturu za pohřeb) a list o prohlídce zemřelého

Запитання: З яких дій чеського нотаріуса розпочинається оформлення спадщини ?

Відповідь: Дружина та неповнолітня дитина як спадкоємці за законом отримують від чеського нотаріуса виклик для участі у засіданні для збору інформації про майно та спадкоємців.

Неповнолітньому спадкоємцю нотаріус призначить опікуна адвоката або особу з близького оточення, яка розмовляє чеською мовою і погоджується на призначення опікуном.

Спадкоємці зобов'язані надати нотаріусу наступну інформацію та документи:

- дати народження та точні адреси дружини та дітей спадкодавця, братів і сестер, а також батьків
- свідоцтво про шлюб
- заповіт або документ про позбавлення спадщини, якщо вони є в наявності
- правовстановлюючі документи на нерухоме майно у власності спадкодавця та його дружини (тобто документи, на підставі яких спадкодавець набув нерухоме майно)
- документи про членство в житловому кооперативі (обліковий лист, договір оренди)
- ощадні книжки та виписки з рахунків (навіть старі) спадкодавця та його дружини, а також документи про фінансові заощадження, пенсійне страхування та цінні папери
- свідоцтво про реєстрацію транспортного засобу спадкодавця та його дружини
- документи про право вимоги та зобов'язання спадкодавця та його дружини

Notář provede soupis majetku.

- документальне підтвердження витрат на поховання та акт огляду померлого. Нотаріус складе **опис майна та зобов'язань спадкодавця та його дружини.**

Dotaz: Kdo bude dědit po zůstaviteli?

Pokud zůstavitel nezanechal závěť, nastává zákonná dědická posloupnost. Podle § 1261 Občanského zákoníku Ukrajiny v I. dědické třídě přicházejí v úvahu jako dědicové ze zákona pozůstalá manželka, děti a rodiče.

Запитання: Хто має право на спадкування?

Якщо спадкодавець не залишив заповіту, настає законна спадкова черга. В даному випадку оскільки спадкодавець громадянин України то спадкова черга буде визначена згідно законодавства України. Відповідно до § 1261 Цивільного кодексу України, у першій черзі спадкоємцями за законом є вдова, діти та батьки.

Dotaz: Pokud otec zůstavitele trvale bydlí na Ukrajině, lze provést dědické řízení a vypořádání dědictví bez jeho účasti?

Odpověď: Pokud je dědic cizinec, který se zdržuje mimo ČR, notář je povinen tohoto dědice vyzoomět o jeho dědickém právu. Doručování notář provede prostřednictvím ministerstev spravedlnosti smluvních stran. Dědic, který obdrží vyzoomění, je povinen se vyjádřit a dědictví přijmout nebo odmítnout, a to ve lhůtě stanovené ve vyzoomění. Pokud se dědic v přiměřené lhůtě neozve, notář v ČR nařídí jednání s dědici, kteří jsou mu známy.

Запитання: Якщо батько спадкодавця постійно проживає в Україні, чи можна провести спадкову справу та поділ спадщини без його участі?

Відповідь: Якщо спадкоємець є іноземцем, який проживає за межами Чеської республіки, чеський нотаріус зобов'язаний повідомити цього спадкоємця про його спадкове право. Повідомлення нотаріус здійснює через міністерства юстиції договірних сторін. Спадкоємець, який отримав повідомлення, зобов'язаний прийняти або відмовитися від спадщини у строк, встановлений у повідомленні. Якщо спадкоємець не відповість на запит чеського нотаріуса у розумний строк, чеський нотаріус призначить слухання з відомими йому спадкоємцями.

Soud v ČR, který je pro projednání dědictví, ustanoví usnesením opatrovníka pro dědice, jemuž se nepodařilo doručit na známou adresu jeho bydliště vyzoomění o dědickém právu (tzv. dědic neznámého pobytu). Usnesením soud v ČR vyzoomí dědice neznámého pobytu o dědickém právu. Pokud se dědic neznámého pobytu do 6 měsíců ode dne vyvěšení usnesení na úřední desce soudu nepřihlásí a dědické právo u soudu neuplatní, v pozůstalostním řízení se k němu dále nepřihlíží.

Суд Чеської республіки, який розглядає справу про спадщину, постановою призначить опікуна для спадкоємця, якому не вдалося доставити повідомлення про спадкове право на адресу його проживання (так званий **спадкоємець невідомого місця проживання**). Суд Чеської республіки повідомляє такого спадкоємця про його спадкове право постановою. Якщо спадкоємець невідомого місця проживання не з'явиться протягом 6 місяців з дня оприлюднення постанови на офіційному сайті суду Чеської республіки і не заявить про своє спадкове право, то у спадковій справі його більше не враховують.

Dotaz: V jaké výši budou dědicové zůstavitele povinni plnit pohledávky věřitelů zůstavitele (tzn. do jaké výše ručí za dluhy zůstavitele)?

Dle § 1282 odst. 1 občanského zákoníku Ukrajiny dědicové odpovídají za závazky zůstavitele do výše svého dědického podílu.

Запитання: У якому розмірі спадкоємці спадкодавця зобов'язані задовільнити вимоги кредиторів спадкодавця (тобто до якого розміру спадкоємці спадкодавця відповідають за борги спадкодавця)?

Відповідно до § 1282 п. 1 Цивільного кодексу України, спадкоємці відповідають за зобов'язання спадкодавця в межах своєї спадкової частки.

Dotaz: Jak se vypořádá společné jmění zůstavitele a pozůstalé manželky?

Odpověď: Soud (notář jako soudní komisař) stanovil obvyklou cenu jmění patřícího do SJM zůstavitele a pozůstalé manželky ke dni smrti zůstavitele. Notář sestavil seznam aktiv a pasiv pozůstalosti, určil obvyklou cenu aktiv pozůstalosti, výše pasiv pozůstalosti a čistou hodnotu pozůstalosti.

Запитання: Як буде врегульовано спільне сумісне майно подружжя спадкодавця та вдови?

Відповідь: Нотаріус як судовий комісар визначає вартість майна спадкоємця у грошовому виразі станом на дату його смерті.

Далі нотаріус встановлює майно у спільній власності подружжя.

До спадкової маси не включається частка вдови у спільній сумісній власності спадкодавця та вдови.

Нотаріус також визначає розмір боргів спадкоємця та на суму даних боргів зменшує вартість спадкового майна. Таке спадкове майно є предметом поділу між спадкоємцями.

Dotaz: Jak se rozdělí dědictví mezi dědici?

Odpověď: Dědictví může být rozděleno dohodou dědiců o rozdělení pozůstalosti.

Запитання: Як буде розподілено спадщину між спадкоємцями?

Відповідь: Спадщина може бути розподілена згідно Договору про поділ спадщини між спадкоємцями.

Dotaz: Jaký dokument obdrží dědic po ukončení řízení?

Dědic obdrží usnesení notáře v ČR jako soudního komisaře o schválení dohody o vypořádání SJM pozůstalé manželky a zůstavitele, o určení čisté hodnoty pozůstalosti, schválení dohody dědiců o rozdělení majetku připadajícího do pozůstalosti a potvrzení nabytí dědictví.

Запитання: Який документ отримає спадкоємець після завершення справи в разі укладення Договору про поділ спадщини між спадкоємцями?

Спадкоємець отримає постанову нотаріуса ЧР як судового комісара про **затвердження Договору про поділ спадщини між спадкоємцями, який включає розподіл спільного сумісного майна подружжя, визначення вартості спадщини та затвердження договору спадкоємців про**

розподіл спадщини, та підтвердження набуття спадщини.

Projekt je realizován s podporou Hlavního města Prahy.

RESPEKT
K PŘIROZENÝM PRÁVŮM
ČLOVĚKA

Проект реалізується за підтримки Головного міста Праги.

rizak
advokátní kancelář

